

CUPRINS

ISTORICUL – UN DASCĂL EXEMPLAR AL COMUNITĂȚII 11

PARTEA I

UNELE PROBLEME INTRODUCATIVE 19

Câteva amintiri dintr-o „istorie auzită dar uitată
din Bătaia ai dintâi” 19

De ce această abordare geografică a temei? 24

Adevărul despre sintagma
„Și eu am fost la Alba Iulia!” 28

Unele precizări demografice 34

PARTEA A II-A

CAPITOLUL I.

ROMÂNII DE PE VALEA SEBEȘULUI ÎN TRANȘEELE
MARELUI RĂZBOI..... 39

Mobilizarea la război și principalele documente..... 41

Mobilizarea la Marele Război în Cronica lui Iacob
Aleman din Săsciori..... 41

„Însemnări din viața mea. Cronică scrisă de mine
Ioan Dan Jinaru pentru aducerea aminte următorilor,
6 august 1935” 44

Recensământul Astrei cuprinzând participanții la Marele Război.....	50
Situația mobilizațiilor	53
Structura socială a celor mobilizați.....	58
Luptători și martori ai Marelui Război.....	63
Marele Război văzut și descris de cronicarul din Săsciori Iacob Aleman	66
Săsciorenii și „armatele străine” de ocupație	68
Sfârșitul războiului văzut de Iacob Aleman	71
Un șugăjean pe câmpurile de luptă ale Marelui Război	72
Câteva dintre faptele unui erou sebeșan în timpul Marelui Război	77
Drumul „spre casă” sau despre chemarea pământului.....	80
Cazul Domenico - Petru Vidali din Sebeșel	80
Câteva din amintirile eroului de război Ilarion Pop din Sebeșel	84
Aventura inginerului Romulus Cărpinișan, sublocotenent și adjutant al Regimentului 1 Horea din Legiunea Voluntarilor din Italia. 1918-1919.....	89

Starea de spirit a soldaților români din armata austro-ungară. Cazul răhoveanului cpt. Nicolae Munthiu.....	96
Decorații și medalii primite de combatanții de pe Valea Sebeșului.....	100
Refugiați, dezertori, prizonieri și voluntari de pe Valea Sebeșului.....	108
Căpitanul Ilie Stricatu	108
Învățătorul Ioan Dobre.....	109
Preotul - erou Vasile Dobre II	112
Prizonieri și voluntari din Căpâlna.....	113
Refugiați sau dezertori din Șugag	116
Alți refugiați și dezertori.....	117
Sebeșenii voluntari în Campania din Ungaria	118
CAPITOLUL II	
CONSECINȚELE „MARELUI RĂZBOI”	123
Pierderile de vieți omenești și alte pagube umane	123
Criza economică și socială generată de război în Valea Sebeșului.....	126
PARTEA A III-A	
CAPITOLUL I.	
PE DRUMUL SPRE ALBA IULIA.....	135

Formarea Consiliilor naționale comitatense și a cercurilor electorale	139
Intensificarea mișcărilor sociale în toamna lui 1918	146
Formarea Consiliilor Naționale Românești	161
Formarea și activitatea Consiliului Național Sebeș	161
Formarea Consiliului Național Român Șugag	163
Formarea Consiliului Național Român Căpâlna....	165
Consiliul Național Român Deal.....	166
Consiliul Național Român Laz.....	166
Consiliul Național Român Săsciori	167
Consiliul Național Român Cacova	168
Consiliul Național Român Sebeșel	168
sau despre familia preotului Nicolae Hința.....	168
Consiliul Național Român Loman.....	174
Consiliul Național Român Petrești.....	175
Consiliul Național Român Lancrăm	175
Consiliul Național Român Răhău.....	175
Formarea Gărzilor Naționale locale și principalele acțiuni.....	176
Garda Națională din Sebeș	177
Formarea Gărzii Naționale din Șugag	178

Garda Națională din Căpâlna	178
Garda Națională din Deal.....	178
Garda Națională din Laz	179
Garda Națională Cacova.....	179
Garda Națională din Săsciori	179
Garda Națională din Loman	179
Garda Națională din Sebeșel	180
Garda Națională din Răchita.....	180
Garda Națională din Petrești.....	180
Garda Națională din Răhău	181
Garda Națională Lancrăm	182
Alegerea deputaților (delegaților) pentru Marea Adunare Națională de la Alba Iulia.....	184
Întocmirea Credenționalelor	188
Marea Adunare Națională de la Alba Iulia – între documente și amintiri	192
Astra și memoria Marelui Război.....	204
CAPITOLUL II.	
CONSECINȚELE MARII UNIRI ASUPRA VIEȚII LOCUITORILOR DE PE VALEA SEBEȘULUI	
	209
CAPITOLUL III.	
EROI ȘI MONUMENTE ALE EROILOR	
	221

Monumentul Eroilor din Lancrăm.....	223
Trei doamne și ...toți cinci. Eroii comunei Loman.....	223
Monumentul Eroilor din Șugag.....	225
Monumentul Eroilor din Sebeșel.....	227
Monumentul Eroilor din Răhău	229
Monumente ale Eroilor și plăci comemorative după 1990	233
Monumentul Eroilor din Petrești.	
Cel mai impunător monument din zonă.....	234
Monumentul Eroilor din Săsciori (1998)	236
Monumentul eroilor din Deal	237
Monumentul eroilor din Căpâlna	238
Localități fără monumente sau plăci comemorative	238
LISTA MARTORILOR.....	247
BIBLIOGRAFIE.....	249
ANEXE.....	255